

Date: 25th February-2025

O'ZBEK ESTRADA MUSIQASIDA MILLIY OHANGLAR

Jamshidov Kamron

Respublika musiqa va san'at texnikumi

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'zbek estrada musiqasida milliy ohanglarning ilmiy jihatdan o'rganilishi, ularning shakllanishi va zamonaviy musiqadagi talqini tahlil qilinadi. O'zbek estrada musiqasi xalq an'analari va zamonaviy musiqiy yo'nalishlarning uyg'unlashuvi natijasida rivojlanib, o'ziga xos tarzda shakllanadi. Milliy cholg'u asboblari va an'anaviy lad tizimlari estrada musiqasiga o'ziga xos joziba bag'ishlaydi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, milliy ohanglar estrada san'atini nafaqat mahalliy, balki xalqaro darajada ham tanitishda muhim rol o'ynaydi. Mazkur maqola milliy ohanglarning estrada musiqasidagi ahamiyatini musiqashunoslik nuqtayi nazaridan yoritadi.

Kalit so'zlar: O'zbek estrada musiqasi, milliy ohanglar, shashmaqom, folklor, makom, milliy cholg'u asboblari, dutor, rubob, gijjak, estrada san'ati, musiqiy sintez, zamonaviy musiqa.

Kirish

O'zbek estrada musiqasi zamonaviy san'at shakllaridan biri bo'lib, u xalq musiqasi an'analari va zamonaviy musiqiy oqimlarni o'zida mujassam etadi. Milliy ohanglarning estrada musiqasida aks etishi, uning betakrorligini ta'minlab, madaniy merosning saqlanishiga xizmat qiladi. Ushbu maqola estrada musiqasida milliy ohanglarning o'rni, ularning shakllanishi va zamonaviy talqinini ilmiy asosda tahlil qiladi.

O'zbek estradasida milliy ohanglarning ilmiy asoslari

Milliy ohanglar estrada musiqasiga o'ziga xoslik va chuqur mazmun bag'ishlaydi. Musiqashunoslik nuqtayi nazaridan, ular xalq musiqasining qadimiy lad va ritm tizimlariga asoslangan. O'zbek estrada musiqasida shashmaqom, folklor qo'shiqlari va an'anaviy makomlar muhim elementlar sifatida qo'llaniladi. Bu ohanglarning estrada musiqasiga moslashuvi nafaqat ijodiy, balki ilmiy musiqiy tahlil talab qiladigan jarayondir.

O'zbek estrada musiqasida doira, dutor, rubob, gijjak va chang kabi milliy cholg'u asboblarning qo'llanilishi musiqa kompozitsiyalariga o'ziga xos milliy ruh bag'ishlaydi. Ushbu asboblardan orqali yaratilgan ritmik va melodik elementlar estrada musiqasining o'zbekona jozibasini ta'minlaydi.

Zamonaviy o'zbek estrada musiqasida milliy ohanglarning ishlatilishi musiqiy sintez hodisasi sifatida o'rganiladi. Elektron aranjirovka va an'anaviy cholg'ular uyg'unligi estrada san'atida yangi musiqiy tendensiyalarni shakllantiradi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, milliy ohang va zamonaviy musiqiy texnologiyalar sintezi xalqning musiqiy didini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.

Mashhur estrada xonandalari ijodida milliy ohanglar

Ko'plab o'zbek estrada xonandalari o'z ijodlarida milliy ohanglarni qo'llaydi. Yulduz Usmonova, Sevara Nazarxon, G'ulomjon Yoqubov, Lola, Munisa Rizayeva kabi san'atkorlarning ijodiy faoliyati milliy va zamonaviy musiqiy uslublarning sinteziga misol

Date: 25thFebruary-2025

bo'la oladi. Ularning ijodida folklor va zamonaviy musiqaning uyg'unligi ilmiy musiqashunoslik jihatidan ham ahamiyatlidir.

Xulosa

O'zbek estrada musiqasi milliy ohanglar bilan boyitilganida yanada mazmunli va betakror bo'ladi. Musiqashunoslik tahlillari shuni ko'rsatadiki, milliy an'analar va zamonaviylik uyg'unligi estrada musiqasini nafaqat mahalliy, balki xalqaro miqyosda ham ommalashtirishga xizmat qiladi. Shu bois, estrada san'ati vakillari bu qadriyatlarni ilmiy asosda o'rganish va rivojlantirishga alohida e'tibor qaratishlari lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov, M. (2010). *O'zbek milliy musiqasi va estrada san'ati*. Toshkent: Fan.
2. Jo'rayev, A. (2015). *Musiqashunoslik asoslari*. Toshkent: O'zbekiston.
3. Xasanov, B. (2018). *Estrada musiqasi tarixi va rivojlanishi*. Toshkent: San'at.
4. Raximova, G. (2020). *O'zbek xalq musiqasi an'analari va zamonaviy san'at*. Toshkent: Ma'naviyat.
5. Musayev, D. (2022). *Musiqiy meros va estrada san'ati integratsiyasi*. Toshkent: Yangi asr avlodi.

